בס"ד

פרשת ויצא – הרב ברוך רוזנבלום שנת תשס"ח

פרשת השבוע שנקרא בע"ה בשבת זו, פרשת ויצא.

הפרשה עוסקת בבניית ביתו של יעקב אבינו, בחיר האבות. מתחילה ביציאתו של יעקב אבינו, בדרכו לחרן, בהמשכה של הפרשה מגיע יעקב אבינו לחרן... **וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי קֶדֶם.**

הוא מגיע לבאר, זה המקום ששמה מתכנסים כולם, **{ב} וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן הַבְּאֵר הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבְּאֵר: {ג} וְנֶאֶסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וְגָלֲלוּ אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ.**

זאת היתה אבן גדולה במיוחד. ורבותינו מלמדים אותנו למה שמו אותה על פי הבאר ?

משום שהאנשים בחרן היו כולם רמאים, הם חשדו בכל אחד שהוא יקח מהם מים וימכור אותם. אחד יתפרנס על חשבון השני, הדרך היחידה לדעת כמה מים מוציא כל תושב, זה רק אם כולם ישתו ביחד. לכן שמו אבן גדולה על פי הבאר, שהיתה אבן שלא היה ניתן להזיז אותה ממקומה, אלא אם כן נאספים שם כולם ומורידים אותה יחד.

{ד} וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ: {ה} וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם אֶת לָבָן בֶּן נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ: {ו} וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן: {ז} וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא עֵת הֵאָסֵף הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ.

יעקב אבינו מתחיל להוכיח אותם.
<u>אומר רש"י</u> - **הן עוד היום גדול.** לפי שראה אותם רובצים, כסבור שרוצים לאסוף המקנה הביתה ולא ירעו עוד, אמר להם הן עוד היום גדול, כלומר אם שכירים אתם לא שלמתם פעולת היום, ואם הבהמות שלכם אף על פי כן לא עת האסף המקנה וגו'.

בעברית צחה, בשפה שלנו היום, זה נקרא **פרזיטים**.

<u>שאל הרב מפוניבז' זצ"ל</u> - תארו לעצמכם, לו היה מגיע אדם לתחנת מוניות בת"א ורואה את הנהגים משחקים שש-בש, אומר להם "רבותי, אם המוניות שלכם, פרזיטים, לכו לעבוד ! ואם אתם שכירי יום, גנבים" !... האם האדם שהעיר לנהגי המוניות היה יוצא בשלום ?

הם עונים ליעקב ומסבירים לו. לא...תשמע...

נהגי המוניות גם היו מסבירים לו ככה ?

היו אומרים לו "אדוני, יש לך עשר שניות לעוף מכאן, אחרת השולחן והשש-בש עליך" ☺

<u>אמר הרב מפוניבז' זצ"ל</u> - למדנו מכאן כלל. אם אתה רוצה להוכיח בן-אדם בדברים הכי קשים שאתה רוצה, אתה יכול להכניס לו את זה בקלות, תמורת מילה אחת בלבד **אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם**...

בשפה שלנו היום - י'אחי ! ☺

אתה רוצה להוכיח נהג מונית, תן לו מילה אחת... אחרי זה אתה יכול להכניס מה שאתה רוצה !

{ט} עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא: {י} וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רָחֵל בַּת לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ.

<u>אומר רש"י</u> - **ויגש יעקב ויגל.** כזה שמעביר את הפקק מעל פי צלוחית, להודיעך שכחו גדול.

{יא} וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ.

יעקב אבינו מתחיל לבכות...

ראיתם פעם חתן שרואה את הכלה שלו בפעם הראשונה ובוכה ?

מתרגש...

<u>אני רוצה לשאול</u> - האם יש סיכוי שהכלה הזאת תרצה להישאר איתו ? בדר"כ, אתה רואה את הכלה בפעם הראשונה, אתה מחייך ! למה אתה בוכה ?!?

<u>אומר רש"י</u> - **ויבך**. לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה.

הוא עוד לא התחתן איתה וכבר אומרים לו "היא לא תהיה קבורה לידך", מה זה חשוב עכשיו ?!

היה פעם חתן אחד, שביקשו ממנו לדבר באירוסין עד שכולם יגיעו...

הוא השמיע דברי תורה בדבר חשוב מאוד - "חובת הבעל בקבורת אשתו"! כמעט וביטלו את השידוך ☺

אז מה עכשיו מראים לו ?! עוד לא נפגשו, עוד לא דיבר איתה מילה, דבר ראשון מראים לו שהוא לא יקבר איתה!

למה היא לא נקברה איתו במערת המכפלה ?

כי רחל אמנו מתה בכניסה לארץ ישראל.

נקרא את זה בע"ה בשבוע הבא **{לה, טז} וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי עוֹד כִּבְרַת הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ: {יז} וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל תִּירְאִי כִּי גַם זֶה לָךְ בֵּן: {יח} וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בִנְיָמִין {יט} וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם.**

כאשר יעקב אבינו מצוה את יוסף לקחת אותו לקבורה במערת המכפלה, נאמר בפרשת ויחי,**{מח, ז} וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרָהּ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם.**

<u>אומר רש"י</u> - **ואקברה שם.** ולא הולכתיה אפילו לבית לחם להכניסה לארץ, וידעתי שיש בלבך עלי [תרעומת], אבל דע לך שעל פי הדבור קברתיה שם שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר **(ירמיה לא יד)** קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה וגו', והקדוש ברוך הוא משיבה **(ירמיה לא טו)** יש שכר לפעולתך נאם ה' ושבו בנים לגבולם.

<u>מי שקורא את דברי חז"ל, שואל את עצמו שאלה</u> - מה המרחק בין בית לחם, מקום קבורת רחל, למערת המכפלה ?

אם היא היתה נפטרת בכניסה לבאר שבע, או בחיפה, אז יש הרבה זמן. אבל מבית לחם לחברון, זה בערך רבע שעה מקסימום במכונית. ברגל, זה אולי 3 שעות ואתם שמה...

אומר יעקב אבינו ליוסף - תשמע, היא מתה לי שם בדרך, קברתי אותה שם, אבל לא עשיתי את זה סתם, כי על פי הדיבור עשיתי זאת... כי עם ישראל שיוגלה יעברו דרך קבר רחל.

אם עם ישראל יעברו דרך קבר רחל, אפשר שיעברו גם דרך מערת המכפלה... למה הקב"ה ציוה שהם יעברו דרך קבר רחל, ורחל תלמד עליהם זכות, והם לא יעברו דרך חברון ?
משמע, שהיתה כאן כוונת מכוון, שרחל תיקבר עפ"י הדיבור באמצע הדרך, ותיקבר שם לבד. והשאלה היא - למה ???

<u>לאחר ההקדמה הזאת, נוכל בע"ה להתחיל לבאר את הנושא שאנחנו רוצים לדבר אודותיו בפרשת השבוע:</u>

הנושא המרכזי שאנחנו רוצים לדבר עליו, זה הנישואים של יעקב אבינו ולאה, לאחר שרחל מסרה את הסימנים ללאה. להגיע למסקנה מעניינת מאוד לפי דברי רבותינו בפתיחה לאיכה.

בהמשך הפרשה, כאשר רחל חוזרת הביתה ומספרת ללבן אביה, שיעקב בן אחותו מגיע...

{כט, יג}...וַיָּרָץ לְקָרָאתוֹ וַיְחַבֵּק לוֹ וַיְנַשֵּׁק לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

חז"ל אומרים, שלא תחשבו שהנשיקות האלה היו מתוך אהבה גדולה... זה בסה"כ היתה חקירה של השב"כ ☺

אומר לו לבן - איך יכול להיות שעבד אברהם הגיע עם עשרה גמלים טעונים ואתה מגיע בלי כלום ?!

אמר לו יעקב - אל תשאל מה קרה לי, שדדו אותי. בא אליפז ורצה להרוג אותי, אמרתי לו קח את כל הכסף... רק תשאיר אותי בחיים.

אמר לו לבן - וואו איזה סיפור ! את זה תספר במס הכנסה. איפה הכסף ??? ☺

אין כסף...

טוב... שב כאן כמה ימים, אולי תיזכר איפה הכסף, **וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים**.

וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי אָחִי אַתָּה וְעַבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִי מַה מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ: {טז} וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל.

אומרים חז"ל - הן היו תאומות.

גדולה וקטנה, לא מחייב שהם יהיו אחת בת 30 והשניה בת 20, אלא הבדלים של דקות.

למה כתוב אחת גדולה ואחת קטנה ?

אומרים חז"ל - זאת גדולה במתנותיה וזו קטנה במתנותיה.

לאה קיבלה את לוי, זו כהונת עולם לנצח. היא קיבלה את מלכות יהודה, שזו מלכות לנצח.

רחל, מתנותיה קטנות. היא קיבלה את יוסף, מלכות לתקופה קצרה, היא קיבלה גם את שאול, גם הוא מלכות לתקופה קצרה.

{יז} וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה.

<u>אומר רש"י</u> - **ועיני לאה רכות.** שהיתה סבורה לעלות בגורלו של עשו ובוכה, שהיו הכל אומרים שני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן, הגדולה לגדול והקטנה לקטן.

<u>מה פירוש הדבר</u> - "היו אומרים" ?? אז אומרים, צריך להתחתן בגלל שאומרים ?!

<u>כתוב בתנחומא</u>, בשעה שנולדו התאומים לבית יצחק ונולדו התאומות לבית לבן, החליפו ביניהם "איגרות תנאים" - נחתן אנחנו את הגדולה עם הגדול ואת הקטנה עם הקטן.

לכן אנשים לא דיברו סתם, זה נכתב בשטר התנאים.

ממילא, לאה ידעה שהיא מתחתנת עם עשו, ורחל ידעה שהיא מתחתנת עם יעקב.

<u>שואלת הגמרא (מסכת ב"ב קכ"ג, א)</u> - **{בראשית כט-יז} ועיני לאה רכות מאי רכות אילימא רכות ממש אפשר בגנות בהמה טמאה לא דבר הכתוב דכתיב {בראשית ז-ח} מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה בגנות צדיקים דבר הכתוב אלא א"ר אלעזר שמתנותיה ארוכות** כמו שדיברנו מקודם, שהיא קיבלה את לוי ואת יהודה, אלו מתנות לנצח **רב אמר לעולם רכות ממש ולא גנאי הוא לה אלא שבח הוא לה שהיתה שומעת על פרשת דרכים בני אדם שהיו אומרים שני בנים יש לה לרבקה שתי בנות יש לו ללבן, גדולה לגדול וקטנה לקטן והיתה יושבת על פרשת דרכים ומשאלת גדול מה מעשיו איש רע הוא מלסטם בריות, קטן מה מעשיו {בראשית כה-כז} איש תם יושב אוהלים והיתה בוכה עד שנשרו ריסי עיניה**.

חז"ל אומרים לנו - בא ותראה למה זכתה לאה בזכות התפילה. לא רק שהיא זכתה להתחתן עם יעקב אבינו, אלא היא קדמה את אחותה, היא התחתנה עוד לפני אחותה רחל.

מספרת התורה, שכעבור שבע שנים, אומר יעקב ללבן **{כט, כא}... הָבָה אֶת אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ.** הָבָה בגימטריא י"ב.

אמר לו יעקב - אני רוצה להקים את י"ב השבטים, איתם אני עתיד להעמיד את עם ישראל, ולכן אני רוצה להתחתן.

{כב} וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת כָּל אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה - הוא אוסף את כולם ועושה להם משתה.

מי שרוצה לדעת איך נראה המשתה הזה, כדאי ללמוד מדרש רבה בפרשת השבוע, מספר לנו המדרש על החתונה שעשה לבן. זאת היתה חתונה שלא "רואים" כל יום.

למה אני אומר שלא "רואים" חתונה כזאת בכל יום ?

כי זאת היתה חתונה בחושך, למה ?

<u>מספר המדרש (בראשית רבה, פרשה ע, יח)</u> - **וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת כָּל אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה (בראשית כט, כב), כְּנֵס כָּל אַנְשֵׁי מְקוֹמוֹ, אָמַר לָהֶם יוֹדְעִים אַתֶּם שֶׁהָיִינוּ דְחוּקִים לְמַיִם וְכֵיוָן שֶׁבָּא הַצַּדִּיק הַזֶּה לְכָאן נִתְבָּרְכוּ הַמַּיִם, אֲמַרִין לֵיהּ וּמָה אַהֲנֵי לָךְ, אֲמַר לְהוֹן אִין בָּעָיין אַתּוּן אֲנָא מְרַמֵּי בֵּיהּ, וְיָהֵב לֵיהּ לֵאָה דְּהוּא רְחִים לַהֲדָא רָחֵל סַגִּי, וְהוּא עָבֵד הָכָא גַּבְכוֹן שְׁבְעָה שְׁנִין אוֹחֲרִין. אֲמַרִין לֵיהּ עֲבִיד מַה דַּהֲנֵי לָךְ. אֲמַר לְהוֹן הָבוּ לִי מִשְׁכּוֹן דְּלִית חַד מִנְּכוֹן מְפַרְסֵם, וְיָהֲבוּן לֵיהּ מַשְׁכּוֹנִין, וַאֲזַל וְאַיְתֵי עֲלֵיהוֹן חֲמַר מְשַׁח וְקוֹפֶר, הֲוֵי לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ לָבָן הָאֲרַמִּי שֶׁרִמָּה בְּאַנְשֵׁי מְקוֹמוֹ. וְכוּלֵּי יוֹמָא הֲווֹ מְכַלְּלִין בֵּיהּ וְכֵיוָן דְּעָל בְּרַמְשָׁא אֲמַר לְהוֹן מָה הוּא כְּדֵין, אֲמַרִין לֵיהּ אַתְּ גְּמַלְתְּ חֶסֶד בִּזְכוּתָךְ, וְהֵיוּ מְקַלְּסִין קוֹדְמוֹי וְאָמְרִין הָא לַיָּא הָא לַיָּא, הִיא לֵאָה הִיא לֵאָה.**

<u>אומרת התורה</u> - **{כה} וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה הִוא לֵאָה**...

שואלים חז"ל - מה, רק בבוקר הוא ידע שזאת לאה ?!

ואומרים - כן, הוא ידע רק בבוקר.

אומרת הגמרא **(מסכת ב"ב, קכג, א)** יעקב אבינו מסר סימנים לרחל אמנו. בעלי התוספות כותבים, שהסימנים האלה הם - חלה, נידה והדלקת הנר, אלו שלושת הסימנים של הבית היהודי. בשעה שראתה רחל אמנו שאחותה הולכת להתבזות מסרה לה את הסימנים, כדי שלא תצא לבושה ולחרפה.

יעקב אבינו בא בלילה ושואל אותה את הסימנים, היא אומרת לו אותם... חשב יעקב אבינו שבאמת זו רחל, לא חשב על משהו אחר.

<u>אומרים חז"ל</u> - כשרחל מסרה את הסימנים ללאה, היא לא אמרה "תדעי לך שאלו סימני ההיכר ביני לבין יעקב". היא לא גילתה לה את זה. מאיפה יודעים שהיא לא גילתה לה ?

בהמשך הפרשה, כאשר רחל אמנו מבקשת מלאה את הדודאים **תְּנִי נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְּנֵךְ**... מה אומרת לה לאה ?

הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת דּוּדָאֵי בְּנִי - לא רק שלקחת את בעלי את רוצה גם את הדודאים לקחת לי ?!

<u>אומרים חז"ל</u> - רחל יכלה להגיד לה "סליחה, אני לקחתי לך את בעלך ?! אני נתתי לך אותו" !

מכאן, שהיא בכלל לא גילתה לה שמדובר בסימנים... היא אמרה לה "בואי ואלמד אותך את ההלכות שנחוצות לבית היהודי"... היא העבירה לה את הסימנים, מבלי שהיא תרגיש שהיא מוסרת לה כאן איזה שהוא מסר מיוחד.

בזכות המעשה הזה של רחל אמנו, כתוב בפתיחה לאיכה, עתיד הקב"ה להביא אותנו לגאולה השלמה שכולנו מצפים לה במהרה.

לאחר שחרב הבית, ירמיהו הנביא מסתובב בין החורבות. (הועתק משיעור ויצא תש"ע)

אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִרְמְיָה, אֲנִי דּוֹמֶה הַיּוֹם לְאָדָם שֶׁהָיָה לוֹ בֵּן יְחִידִי וְעָשָׂה לוֹ חֻפָּה וּמֵת בְּתוֹךְ חֻפָּתוֹ, וְאֵין לְךָ כְּאֵב לֹא עָלַי וְלֹא עַל בָּנַי, לֵךְ וּקְרָא לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וּמשֶׁה מִקְּבְרֵיהֶם, שֶׁהֵם יוֹדְעִים לִבְכּוֹת. אָמַר

לְפָנָיו רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֵינִי יוֹדֵעַ הֵיכָן מֹשֶׁה קָבוּר, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לָךְ עֲמֹד עַל שְׂפַת הַיַּרְדֵּן וְהֵרֶם קוֹלְךָ וּקְרָא בֶּן עַמְרָם עֶמֹד וּרְאֵה צַאנְךָ שֶׁבְּלָעוּם אוֹרְבִים. מִיָּד הָלַךְ יִרְמְיָה לְמְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה וְאָמַר לַאֲבוֹת הָעוֹלָם, עִמְדוּ שֶׁהִגִּיעַ זְמַן שֶׁאַתֶּם מִתְבַּקְּשִׁין לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אָמְרוּ לוֹ לָמָּה, אָמַר לָהֶם אֵינִי יוֹדֵעַ, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה מִתְיָרֵא שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ בְּיָמֶיךָ הָיְתָה לְבָנֵינוּ זֹאת. הִנִּיחָן יִרְמְיָה וְעָמַד עַל שְׂפַת הַיַּרְדֵּן וְקָרָא בֶּן עַמְרָם עֶמֹד הִגִּיעַ זְמַן שֶׁאַתָּה מְבֻקָּשׁ לְפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. אָמַר לוֹ מָה הַיּוֹם מִיּוֹמַיִם שֶׁאֲנִי מְבֻקָּשׁ לְפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אָמַר לוֹ יִרְמְיָה אֵינִי יוֹדֵעַ. הִנִּיחוֹ מֹשֶׁה וְהָלַךְ אֵצֶל מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, שֶׁהָיָה מַכִּיר אוֹתָן מִשָּׁעַת מַתַּן תּוֹרָה, אָמַר לָהֶם מִשָּׁרְתַי עֶלְיוֹנִים כְּלוּם אַתֶּם יוֹדְעִים מִפְּנֵי מָה אֲנִי מִתְבַּקֵּשׁ לְפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אָמְרוּ לוֹ בֶּן עַמְרָם אִי אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב וְיִשְׂרָאֵל גָּלוּ, וְהָיָה צוֹעֵק וּבוֹכֶה עַד שֶׁהִגִּיעַ לַאֲבוֹת הָעוֹלָם, מִיָּד אַף הֵם קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם וְהִנִּיחוּ יְדֵיהֶם עַל רָאשֵׁיהֶם וְהָיוּ צוֹעֲקִים וּבוֹכִין עַד שַׁעֲרֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כֵּיוָן שֶׁרָאָה אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִיָּד וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק, וְאִלְמָלֵא מִקְרָא שֶׁכָּתוּב אִי אֶפְשָׁר לְאָמְרוֹ, וְהָיוּ בוֹכִין וְהוֹלְכִין מִשַּׁעַר זֶה לְשַׁעַר זֶה, כְּאָדָם שֶׁמֵּתוֹ מוּטָל לְפָנָיו, וְהָיָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא סוֹפֵד וְאוֹמֵר אוֹי לוֹ לַמֶּלֶךְ שֶׁבְּקַטְנוּתוֹ הִצְלִיחַ וּבְזִקְנוּתוֹ לֹא הִצְלִיחַ...

אָמַר אַבְרָהָם לְפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִפְּנֵי מָה הִגְלִיתָ אֶת בָּנַי וּמְסַרְתָּן בִּידֵי הָאֻמּוֹת וַהֲרָגוּם בְּכָל מִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת, וְהֶחֱרַבְתָּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מָקוֹם שֶׁהָעֲלֵיתִי אֶת יִצְחָק בְּנִי עוֹלָה לְפָנֶיךָ. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם בָּנֶיךָ חָטְאוּ וְעָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה וְעַל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁבָּהּ, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (דניאל ט, יא): וְכָל יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת תּוֹרָתֶךָ. אָמַר אַבְרָהָם לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִי מֵעִיד בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁעָבְרוּ אֶת תּוֹרָתֶךָ, אָמַר לוֹ תָּבֹא תוֹרָה וְתָעִיד בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל, מִיָּד בָּאָה תוֹרָה לְהָעִיד בָּהֶן, אָמַר לָהּ אַבְרָהָם בִּתִּי אַתְּ בָּאָה לְהָעִיד בָּהֶן בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁעָבְרוּ עַל מִצְוֹתַיִךְ וְאֵין לָךְ בּוּשֶׁת פָּנִים מִפְּנֵי, זִכְרִי יוֹם שֶׁהֶחֱזַרְתִּךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל אֻמָּה וְלָשׁוֹן וְלֹא רָצוּ לְקַבֵּלְךְ עַד שֶׁבָּאוּ בְנֵי לְהַר סִינַי וְקִבְּלוּ אוֹתָךְ וְכִבְּדוּךְ, וְעַכְשָׁו אַתְּ בָּאָה לְהָעִיד בָּהֶם בְּיוֹם צָרָתָם. כֵּיוָן שֶׁשָּׁמְעָה תּוֹרָה כָּךְ עָמְדָה לְצַד אֶחָד וְלֹא הֵעִידָה בָּהֶן. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם יָבֹאוּ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת וְיָעִידוּ בָּהֶן בְּיִשְׂרָאֵל. מִיָּד בָּאוּ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, בָּאָה אל"ף לְהָעִיד בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁעָבְרוּ עַל הַתּוֹרָה, אָמַר לָהּ אַבְרָהָם, אל"ף אַתְּ רֹאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת וּבְאַת לְהָעִיד בְּיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם צָרָתָם, זִכְרִי יוֹם שֶׁנִּגְלָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַר סִינַי וּפָתַח בָּךְ (שמות כ, ב): אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, וְלֹא קִבְּלוּךְ אֻמָּה וְלָשׁוֹן אֶלָּא בְּנֵי, וְאַתְּ בָּאת לְהָעִיד בִּבְנֵי. מִיָּד עָמְדָה אל"ף לְצַד אֶחָד וְלֹא הֵעִידָה בָּהֶן. בָּאתָה בי"ת לְהָעִיד בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לָהּ אַבְרָהָם בִּתִּי אַתְּ בָּאת לְהָעִיד עַל בָּנַי, שֶׁהֵם זְרִיזִין בַּחֲמִשָּׁה חֲמֻשֵׁי תוֹרָה שֶׁאַתְּ בְּרֹאשׁ הַתּוֹרָה, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (בראשית א, א): בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, מִיָּד עָמְדָה בי"ת לְצַד אֶחָד וְלֹא הֵעִידָה כְּלוּם. בָּאתָה גימ"ל לְהָעִיד בְּיִשְׂרָאֵל, אָמַר לָהּ אַבְרָהָם גימ"ל אַתְּ בָּאת לְהָעִיד בִּבְנֵי שֶׁעָבְרוּ עַל הַתּוֹרָה, כְּלוּם יֵשׁ אֻמָּה שֶׁמְּקַיֶּמֶת מִצְוַת צִיצִית שֶׁאַתְּ נְתוּנָה בְּרֹאשׁ, אֶלָּא בְּנֵי, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (דברים כב, יב): גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ. מִיָּד עָמְדָה גימ"ל לְצַד אֶחָד וְלֹא הֵעִידָה כְּלוּם. וְכֵיוָן שֶׁרָאוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהִשְׁתִּיקָן אַבְרָהָם, נִתְבַּיְּשׁוּ וְעָמְדוּ בְּעַצְמָן וְלֹא הֵעִידוּ בְּיִשְׂרָאֵל. מִיָּד פָּתַח אַבְרָהָם לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאָמַר רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם לְמֵאָה שָׁנָה נָתַתָּ לִי בֵּן, וּכְשֶׁעָמַד עַל דַּעְתּוֹ וְהָיָה בָּחוּר בֶּן שְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנִים אָמַרְתָּ לִי הַעֲלֵהוּ עוֹלָה לְפָנַי, וְנַעֲשֵׂיתִי עָלָיו כְּאַכְזָרִי וְלֹא רִחַמְתִּי עָלָיו, אֶלָּא אֲנִי בְּעַצְמִי כָּפַתְתִּי אוֹתוֹ, וְלֹא תִזְכֹּר לִי זֹאת וְלֹא תְרַחֵם עַל בָּנַי.
פָּתַח יִצְחָק וְאָמַר רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּשֶׁאָמַר לִי אַבָּא (בראשית כב, ח): אֱלֹקִים יִרְאֶה לוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי, לֹא עִכַּבְתִּי עַל דְּבָרֶיךָ וְנֶעֱקַדְתִּי בִּרְצוֹן לִבִּי עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וּפָשַׁטְתִּי אֶת צַוָּארִי תַּחַת הַסַּכִּין, וְלֹא תִזְכֹּר לִי זֹאת וְלֹא תְרַחֵם עַל בָּנַי ולא ענה לו הקב"ה...
פָּתַח יַעֲקֹב וְאָמַר רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא עֶשְׂרִים שָׁנָה עָמַדְתִּי בְּבֵית לָבָן, וּכְשֶׁיָּצָאתִי מִבֵּיתוֹ פָּגַע בִּי עֵשָׂו הָרָשָׁע וּבִקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת בָּנַי וּמָסַרְתִּי עַצְמִי לְמִיתָה עֲלֵיהֶם, וְעַכְשָׁו נִמְסְרוּ בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם כַּצֹּאן לְטִבְחָה, לְאַחַר שֶׁגִּדַּלְתִּים כְּאֶפְרוֹחִים שֶׁל תַּרְנְגוֹלִים וְסָבַלְתִּי עֲלֵיהֶם צַעַר גִּדּוּל בָּנִים, כִּי רֹב יָמַי הָיִיתִי בְּצַעַר גִּדּוּל בַּעֲבוּרָם, וְעַתָּה לֹא תִזְכֹּר לִי זֹאת לְרַחֵם עַל בָּנַי. פָּתַח מֹשֶׁה וְאָמַר רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא רוֹעֶה נֶאֱמָן הָיִיתִי עַל יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וְרָצִתִּי לִפְנֵיהֶם כְּסוּס בַּמִּדְבָּר, וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַן שֶׁיִּכָּנְסוּ לָאָרֶץ גְּזָרְתָּ עָלַי בַּמִּדְבָּר יִפְלוּ עַצְמוֹתַי, וְעַכְשָׁו שֶׁגָּלוּ שֶׁלַּחְתָּ לִי לִסְפֹּד וְלִבְכּוֹת עֲלֵיהֶם, זֶהוּ הַמָּשָׁל שֶׁאוֹמְרִים בְּנֵי אָדָם מִטּוּב אֲדוֹנִי לֹא טוֹב לִי וּמֵרָעָתוֹ רַע לִי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר מֹשֶׁה לִירְמְיָה לֵךְ לִפְנֵי שֶׁאֵלֵךְ וַאֲבִיאֵם וְאָרָאֶה מִי מַנִּיחַ יָדוֹ עֲלֵיהֶם. אָמַר לוֹ יִרְמְיָה אִי אֶפְשָׁר לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ מִפְּנֵי הַהֲרוּגִים, אָמַר לוֹ אַף עַל פִּי כֵן, מִיָּד הָלַךְ מֹשֶׁה וְיִרְמְיָה לִפְנֵיהֶן, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְנַהֲרוֹת בָּבֶל, רָאוּהוּ לְמֹשֶׁה וְאָמְרוּ זֶה לָזֶה בָּא בֶּן עַמְרָם מְקַבְּרוֹ לִפְדוּתֵינוּ מִיָּד צָרֵינוּ, יָצְתָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה גְּזֵרָה הִיא מִלְּפָנַי.

בהמשך מופיעה רחל אמנו. רחל אמנו לא הוזמנה בכלל... הקב"ה אמר לירמיהו לעורר את אברהם, יצחק, יעקב ומשה מקברם. הוא לא אמר לעורר את רחל...

ממשיך המדרש ואומר:

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה קָפְצָה רָחֵל אִמֵּנוּ לְפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאָמְרָה רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, גָּלוּי לְפָנֶיךָ שֶׁיַּעֲקֹב עַבְדְּךָ אֲהָבַנִי אַהֲבָה יְתֵרָה וְעָבַד בִּשְׁבִילִי לְאַבָּא שֶׁבַע שָׁנִים, וּכְשֶׁהִשְׁלִימוּ אוֹתָן שֶׁבַע שָׁנִים וְהִגִּיעַ זְמַן נִשּׂוּאַי לְבַעְלִי, יָעַץ אָבִי לְהַחֲלִיפֵנִי לְבַעְלִי בִּשְׁבִיל אֲחוֹתִי, וְהֶקְשָׁה עָלַי הַדָּבָר עַד מְאֹד כִּי נוֹדְעָה לִי הָעֵצָה, וְהוֹדַעְתִּי לְבַעְלִי וּמָסַרְתִּי לוֹ סִימָן שֶׁיַּכִּיר בֵּינִי וּבֵין אֲחוֹתִי כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכַל אָבִי לְהַחֲלִיפֵנִי, וּלְאַחַר כֵּן נִחַמְתִּי בְּעַצְמִי וְסָבַלְתִּי אֶת תַּאֲוָתִי וְרִחַמְתִּי עַל אֲחוֹתִי שֶׁלֹּא תֵּצֵא לְחֶרְפָּה, וְלָעֲרֵב חִלַּפּוּ אֲחוֹתִי לְבַעְלִי בִּשְׁבִילִי, וּמָסַרְתִּי לַאֲחוֹתִי כָּל הַסִּימָנִין שֶׁמָּסַרְתִּי לְבַעְלִי, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא סָבוּר שֶׁהִיא רָחֵל. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁנִּכְנְסָתִי תַּחַת הַמִּטָּה שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עִם אֲחוֹתִי וְהָיָה מְדַבֵּר עִמָּהּ וְהִיא שׁוֹתֶקֶת וַאֲנִי מְשִׁיבַתּוּ עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַכִּיר לְקוֹל אֲחוֹתִי וְגָמַלְתִּי חֶסֶד עִמָּהּ, וְלֹא קִנֵּאתִי בָּהּ וְלֹא הוֹצֵאתִיהָ לְחֶרְפָּה. וּמָה אֲנִי שֶׁאֲנִי בָּשָׂר וָדָם עָפָר וָאֵפֶר לֹא קִנֵּאתִי לַצָּרָה שֶׁלִּי וְלֹא הוֹצֵאתִיהָ לְבוּשָׁה וּלְחֶרְפָּה, וְאַתָּה מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, רַחֲמָן, מִפְּנֵי מָה קִנֵּאתָ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁאֵין בָּהּ מַמָּשׁ, וְהִגְלֵיתָ בָּנַי וְנָהֲרְגוּ בַּחֶרֶב וְעָשׂוּ אוֹיְבִים בָּם כִּרְצוֹנָם. מִיָּד נִתְגַּלְגְּלוּ רַחֲמָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאָמַר, בִּשְׁבִילֵךְ רָחֵל אֲנִי מַחֲזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל לְמְקוֹמָן, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (ירמיה לא, יד): כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַּמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ. וּכְתִיב (ירמיה לא, יד): כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ וגו', וּכְתִיב (ירמיה לא, יד): וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם ה' וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם.

משמעות דברי המדרש הם, שהמעשה שעשתה רחל אמנו במסירת הסימנים גדול יותר מעקידת יצחק.
כשאברהם אבינו מלמד זכות ממעשה העקידה, הקב"ה לא מגיב... כך גם יצחק וכך גם יעקב.

איזה זכות הקב"ה מקבל ?

הזכות שרחל אמנו מסרה את הסימנים ללאה, לכאורה הדבר הזה פלא.

אם הזכות הזאת היא כל-כך גדולה, שהקב"ה אומר **בִּשְׁבִילֵךְ רָחֵל אֲנִי מַחֲזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל לְמְקוֹמָן**.

לפי זה היינו צריכים להתפלל בראש השנה, במקום "ועקידת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור"... היינו צריכים לומר "ומסירת הסימנים של רחל ללאה לזרעם היום ברחמים תזכור". אנחנו מזכירים את העקידה כל יום בתפילה ועוד יותר בסליחות ובתפילות הימים הנוראים ולא את מסירת הסימנים. <u>השאלה שנשאלת היא</u> - למה הקב"ה לא מקבל את טענת האבות על העקידה ומקבל את דבריה של רחל ?

<u>כדי להבין את יסודם של דברים, נוסיף רק עוד שאלה אחת שעומד עליה הסבא מקלם:</u>

רחל אומרת לקב"ה שהיא לא מקנאה באחותה, היא מסרה לה את הסימנים **וְלֹא קִנֵּאתִי בָּהּ**...

שואל הסבא מקלם - רחל לא קינאה, הרי התורה אומרת לאחר שלאה ילדה את הילד הרביעי, את יהודה, **{ל, א} וַתִּקְנֵא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ**.

אמנם רש"י במקום מביא את דברי המדרש רבה, שאומר **ותקנא רחל באחותה.** קנאה במעשיה הטובים, אמרה "אם היא ילדה יותר ממני, סימן שהיא צדקת".

<u>שואל הסבא מקלם</u> - מאיפה למדו חז"ל ש- **ותקנא רחל באחותה**, הכוונה שהיא קנאה במעשיה הטובים ?

כדי להבין מה מונח כאן, נעמוד בס"ד על רעיון יסודי, שכותב רבינו בחיי בספרו **כד הקמח** (ערך קנאה):

<u>כותב רבינו בחיי</u> – **{קהלת ד, ד} וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת כָּל עָמָל וְאֵת כָּל כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשָׂה כִּי הִיא קִנְאַת אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ**. למה הכוונה ?

כָּל עָמָל - הם קנייני הגוף עושר, נכסים, כבוד ושאר מעלות השררה. **כָּל כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשָׂה** - תורה, תשובה ומעשים טובים. כל זה **קִנְאַת אִישׁ מֵרֵעֵהוּ**. בין בעושר, בין בחכמה ובאיזה מעלה שתהיה, הקנאה מצויה בין איש לחברו.

כותב לנו כאן רבינו בחיי יסוד, מובא גם באבן-עזרא על הפסוק הזה.

הבריאה כולה מתופעלת על יסוד הקנאה. אם אדם לא היה מקנא, לא היו לו שלושת רבעי מהחפצים שיש לו בבית. האדם קונה לעצמו יותר דברים רק בגלל שיש אותם אצל השני. הוא רואה שיש אצל השכן, גם הוא רוצה !

<u>והראיה לכך פשוטה מאוד:</u>

אדם שחי באי בודד לבד, אין אף אחד באי. יש לו וילה, יש לו שמש, יש לו דשא... ב"ה מבסוט.

כמה חולצות יש לבן-אדם הזה בבית ?

יש לו קניון והוא יכול ללכת לקחת משם מה שהוא רוצה...

מה הוא צריך ?

שתים ליום חול ושתים לשבת מקסימום...

למה אדם יש לו מינימום 18 חולצות בארון ?! בשביל מה הוא צריך כ"כ הרבה ?!

מי שהולך עם לבן, יש לו פחות בעיות... אבל מי שהולך עם צבעוני, הוא בבעיה, מה, תבוא כל יום עם אותה חולצה ?!
בלבן אי אפשר לדעת, הכל אותו צבע ☺

מי שבא עם צבעוני, צריך להחליף כל יום חולצה, אחרת יגידו לו "מה, אתה לא מתרחץ " ?? ☺

אז הוא חייב להחליף...

אבל אם הוא באי בודד, הוא יכול ללבוש את אותה חולצה מראשון עד שישי...

כל מה שיש לאדם, זה כי הוא נמצא עם אחרים, הוא חייב לרוץ אחריהם, אין לו ברירה.

לפני כמה שנים היה למישהו מיקרוגל ?!

מי היה צריך, היה לוקח סיר ושם על הגז ומחמם...

למה אתה צריך מיקרוגל ??

תשמע, השכנים שלי אמרו שכדאי שיהיה לי אחד !

למי פעם היה מייבש ??? הכל היו תולים בחוץ, השמש היתה מייבשת...

היום התריסים סגורים, שמש לא מייבשת, המייבש פועל... למי יש זמן ?!

להורים המבוגרים שלנו אין בבית מייבש ולא מיקרוגל, אפילו לא שמעו על זה...

היום ב"ה, לכל אחד יש שתים מיקרו ואחד תרגום ☺

אפילו מיחם אין להם בבית... מה רע בקומקום ?!

על פלאפון, מי מדבר בכלל ?!?

<u>אומר רבינו בחיי</u> - כל העולם מתנהג ומגיב לקנאה. כי הקב"ה יצק את הקנאה בעולם ביום שאמר **וַיְהִי אוֹר**, עם האור נוצרה גם הקנאה.

מאיפה אני יודע שזה לא התחיל רק כשנברא האדם ?

ביום הרביעי לבריאה, היו שמש, ירח וכוכבים. באה הלבנה ואמרה - ריבונו של עולם, אין שני מלכים משמשים בכתר אחד.

אמר לה הקב"ה - לכי ומעטי את עצמך !

מה שייך אצל ירח קנאה ?! ירח הוא בעל חי ?! יש לו רגשות ?!

הפירוש הוא, שכדי לתפעל את הבריאה, הפעיל הקב"ה את מידת הקנאה, כי היא נצרכת לקיומה של הבריאה !

בלי זה, אומר רבינו בחיי, העולם לא זז.

אם אדם לא היה מקנא, חצי מהשבוע הוא לא היה עובד בכלל. כל מה שהוא עובד זה כי להההוא יש רכב, והוא גם רוצה... ההוא כבר עבר מדירת שלושה חדרים לדירת ארבעה חדרים... ההוא גמר עם ארבעה חדרים, הוא כבר קנה פנטהאוז... גמר עם זה, עובר לוילה.

אתה רץ אחריו, רץ ורץ... עד שאתה עובר לווילת קרקע, כדי להתרגל לקרקע ☺

כל הזמן אתה רץ ! בשביל מה אתה רץ ???

האדם, אומר רבינו בחיי, כל הזמן בריצה, כל הזמן הוא צריך להשיג את האחרים. זה כבר היה חקוק בבריאה עוד לפני שהיו כאן בני-אדם ! והוא לא רק אצל בני האדם, הוא נמצא גם אצל בהמות.

איזה בהמות ?

על הנחש, אומרת הגמרא במפורש **(מסכת סנהדרין)** - בשעה שראה הנחש שצולים לאדם הראשון בשר ומביאים לו יין, נתקנא הנחש באדם.

יגידו לי - שמע... הנחש הזה, זה לא כמו הנחש של היום. זה היה נחש עם רגלים, היה מביא כל מיני אבנים טובות... זה לא בעל חיים רגיל, אל תביא דוגמא ממנו !

בסדר, אני מקבל. אבל מצאתי מדרש.

אומר המדרש, כשאליהו הנביא מביא שני פרים, פר אחד הולך לעלות לנביאי הבעל והאשרה ופר אחד הולך לעלות לשם ה'. שני אחים שגדלו אצל אמא אחת, גדלו במרעה אחד, נראים אותו דבר, אומר להם אליהו "לכו"... הוא לא מוכן ללכת. למה ??
אומר לו הפר - אח שלי יהיה קרבן לה' ואני אלך לעבודה זרה ???
ואם אח שלך לא היה פה ? היו לוקחים רק פר אחד לעבודה זרה, היית הולך ?!
בטח שהיית הולך, אף אחד לא שואל אותך... אז מה אכפת לך עכשיו ללכת ??
הוא אומר - אם אני הולך לבד, לא אכפת לי, אבל אם אנחנו שניים, איך יכול להיות שאח שלי ילך לה' ואני ילך לעבודה זרה ?! לא מוכן !

מאיפה זה בא ???

היסוד של הקנאה מחלחל גם לבעלי חיים. רבותינו אומרים שיסוד הקנאה נמצא גם אצל מלאכי השרת.

אמנם מלאכי השרת, בינם לבין עצמם אינם מקנאים, כי בשמים אין קנאה... במה הם מקנאים ?

בבני-האדם. הם רואים את בני האדם ומקנאים בהם !

כותבים רבותינו, מלאך אחד היו לו 12 כנפיים, זה היה השיא במלאכים. הוא נתקנא באדם וקיצצו לו שישה כנפיים. התכווץ בגלל הקנאה שלו.

רבותי, קשה מאוד לדבר על אנשים גדולים. לא רק שקשה, אלא אסור !

אומרים חז"ל בגמרא (מסכת שבת קי"ט) - **אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם ראשונים כבני אדם אנו כחמורים.**

כשמדברים על האבות הקדושים, על שנים-עשר השבטים, צריך להיזהר במה שמוציאים מהפה...

אבל רואים שחז"ל כותבים את זה, למה ??

כי הם רוצים שנלמד. לא סתם הם כותבים דברים !

ניקח דוגמא:

אם היו שואלים אותנו - מי האדם שמנוטרל לגמרי מקנאה ?

לדעתי, הסמל זה משה רבינו. למה ?

משה רבינו מעיד על עצמו שהוא לא מקנא...

מגיע אליו יהושע בן-נון, **{במדבר יא, כז} וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה... אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם.**

אומר לו משה - **הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים כִּי יִתֵּן ה' אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם**... מה התשובה ?

פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה.

החמה לא איכפת לה שיהיה עוד מישהו כמוה, אבל הלבנה אומרת - ריבונו של עולם, אין שני מלכים משמשים בכתר אחד.

אומר יהושע - מה זה, עוד נביאים ?!?

אומר לו משה - הלוואי כולם יהיו !!!

משה רבינו הוא שיא הענווה, הקב"ה מעיד עליו **וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם**.

בפרשת וילך משה רבינו עומד לסיים את החיים שלו. הקב"ה אומר למשה **{דברים לא, יד} וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד.**

אומר המדרש (דברים רבה, פרשה ט, אות ט) - **אָמַר לְפָנָיו רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִטֹּל יְהוֹשֻׁעַ אַרְכִּי שֶׁלִּי וֶאֱהֵא חַי, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה לוֹ כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לָךְ, מִיָּד הִשְׁכִּים מֹשֶׁה וְהָלַךְ לְבֵיתוֹ שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, נִתְיָרֵא יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר מֹשֶׁה רַבִּי בּוֹא אֶצְלִי, יָצְאוּ לַהֲלֹךְ, הָלַךְ מֹשֶׁה לְשָׁמְאלוֹ שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, נִכְנְסוּ לְאֹהֶל מוֹעֵד, יָרַד עַמּוּד הֶעָנָן וְהִפְסִיק בֵּינֵיהֶם, מִשֶּׁנִּסְתַּלֵּק עַמּוּד הֶעָנָן הָלַךְ מֹשֶׁה אֵצֶל יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר מָה אָמַר לְךָ הַדִּבּוּר, אָמַר לוֹ יְהוֹשֻׁעַ כְּשֶׁהָיָה הַדִּבּוּר נִגְלֶה עָלֶיךָ יוֹדֵעַ הָיִיתִי מַה מְדַבֵּר עִמְּךָ ?!, אוֹתָהּ שָׁעָה צָעַק מֹשֶׁה וְאָמַר מֵאָה מִיתוֹת וְלֹא קִנְאָה אֶחָת, וּשְׁלֹמֹה מְפָרְשָׁהּ (שיר השירים ח, ו): כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה, אַהֲבָה שֶׁאָהַב מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ, וּמַה שֶׁקִּנֵּא מֹשֶׁה בִּיהוֹשֻׁעַ.**

מה קרה פתאום !?? הרי אמרת **וּמִי יִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים...** מה קרה עכשיו ??

כשאתה נביא, אין לך בעיה שכולם גם יהיו, אבל כשכולם נביאים ואני לא... אומר הפסוק **(שיר השירים ח, ו) כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה.**

הקנאה יותר גרועה ממוות ! מאיפה אני יודע ???

פסוקים מפורשים בתורה... רבותי, נקרא פסוקים בתורה, תסבירו לי פשט אחר:

ידוע, שלמלחמת מצוה מוציאים אפילו חתן מחופתו... אבל כשיוצאים למלחמת הרשות, יוצאים רק אנשים שאין בהם חטא, מי שיש בו חטא, ח"ו מת במלחמה !

מי יוצא למלחמה ? צדיקים זכים וטהורים...

אומרת התורה **{כ, ה} וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל-הָעָם לֵאמֹר מִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת-חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ: {ו} וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ: {ז} וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה: {ח} וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל-הָעָם וְאָמְרוּ מִי-הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת-לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ.**

אומר רש"י - **הירא ורך הלבב.** רבי עקיבא אומר כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר הירא מעבירות שבידו, ולכך תלתה לו תורה לחזור על בית וכרם ואשה לכסות על

החוזרים בשביל עברות שבידם, שלא יבינו שהם בעלי עברה, והרואהו חוזר אומר שמא בנה בית או נטע כרם או ארש אשה.

אומר ר' יוסי הגלילי דבר נורא - אם היו אוספים את כל העם ואומרים להם "מי שיש לו עבירות שילך הביתה" !

אף אחד לא הולך הביתה. כולם נשארים.

מה, אין לך עבירות ?! היום אמרת בשחרית אשמנו... בגדנו...

אשמנו זה בגלגול הקודם... ☺

אלא מה אומר ר' יוסי הגלילי ?

אמרה התורה, אם נגיד לו שיש לו עבירות, הוא לא ילך... אז מה נגיד ?

וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ... וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ... מִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת-חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ...

הוא ילך הביתה...

דוד, למה אתה הולך הביתה ??

מה... נזכרתי, עכשיו עשיתי שיפוצים... וואלה, איזה מזל שהשוטרים הזכירו לי שעשיתי את המרפסת ולא קבעתי מזוזה... 😐

מה הוא צריך עכשיו לספר לו שיש לו עבירות ?!

התורה נתנה אפשרות לרדת מהעץ בלי להתבייש, יש לו תשובה למה הוא הולך משם, כדי שהוא לא יצטרך לגלות שהוא בעל עבירה.

בואו ונתבונן מה כתוב בתורה:

אומרים לבן-אדם - שמע, אם יש לך עבירה כדאי לך ללכת הביתה, אם לא תלך הביתה אתה חוזר בארון.

זה לא מספיק כדי להחזיר אותו הביתה ?!

לא...

אז איך מחזירים אותו הביתה ?

מִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת-חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ... למה ??? **פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה.** התורה ממשיכה, כי זה לא מספיק בשביל להחזיר אותו הביתה !

פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ - אומר לו השוטר - שמע, אתה תמות ודוד יתקלח אצלך בג'קוזי ! ☺ ☺

אהה, זה אני לא מוכן בשום פנים ואופן !

אני מוכן למות, אבל לא שמישהו אחר יגע בבית שלי !

וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן-יָמוּת בַּמִּלְחָמָה... מה אכפת לך, אתה כבר מת !

לא מוכן !

מה אכפת לך?! אתה כבר מת. יש עליך 2.5 טון בטון !!!

איש אחר, בשום פנים ואופן לא !

זה מוטבע באדם ולא אני כתבתי. הקב"ה בכבודו ובעצמו כתב את זה בתורה !

אדם מוכן למות ! אין לו בעיה למות. יש לו בעיה שמישהו אחר יהנה ממה שיש לו. זה יסוד הקנאה, שמפעיל את האדם.

רבותי, הולכת חוה, אחרי שהנחש מפתה אותה לאכול מעץ הדעת... ומפתה את בעלה "בֹּא תאכל גם אתה". בשביל מה ?? את רוצה לאכול ?! את רוצה לגזור על עצמך מיתה, תאכלי לבד ותמותי ! למה את מערבת את בעלך בעסק ?

אמרה חוה **(פרקי דרבי אליעזר פרק י"ג)** - אם אני אוכל לבד אני ימות לבד... לא רוצה ! נאכל ביחד, נמות ביחד !

מה אכפת לך שהוא ישאר ???

אם אני ימות והוא ישאר בחיים, הוא ימצא אישה אחרת. לזה אני לא מסכימה !

<u>אומר רבינו בחיי בספרו חובת הלבבות</u> - מעשה בקנאי וחברו שעשו טובה למלך. הוא עשה טובה קטנה וחברו עשה טובה גדולה. אמר המלך - כל מה שתבקש אתן לך, ולחברך כפליים !

תבקש 50 מיליון דולר ! ולחברך אתן 100 מיליון דולר !

מה הוא אומר למלך ???

אדוני המלך, תעשה טובה, תוציא לי עין... ולחברי כפליים !

<u>אומר רבינו בחיי</u> - זה היסוד של קנאה !

ההוא יהיה עיוור, ילך עם מטאטא... העיקר שאני יראה בעין אחת !

זה טבעו של האדם, זה מה שהאדם נמשך אליו...

<u>רבותי, בואו נראה את הטכניקה שעליה בונה השטן את היסוד שלו, דברי חז"ל הקדושים והטהורים:</u>

<u>אומרים חז"ל **(בראשית רבה, פרשה נו, אות ד)**</u> - **וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי (בראשית כב, ז), בָּא לוֹ סמא"ל אֶצֶל אָבִינוּ אַבְרָהָם אֱמַר לֵיהּ סָבָא סָבָא אוֹבַדְתְּ לְבָךְ** סבי היקר, איבדת את שפיות הדעת שלך ?! **בֵּן שָׁנִתַּן לְךָ לְמֵאָה שָׁנָה אַתָּה הוֹלֵךְ לְשָׁחְטוֹ, אָמַר לוֹ עַל מְנָת כֵּן** אני מוכן. **אָמַר לוֹ וְאִם מְנַסֶּה אוֹתְךָ יוֹתֵר מִכֵּן אַתְּ יָכוֹל לַעֲמֹד, (איוב ד, ב): הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה, אָמַר לוֹ וְיֵתֵר עַל דִּין. אָמַר לוֹ לְמָחָר אוֹמֵר לְךָ שׁוֹפֵךְ דָּם אַתְּ חַיָּב שֶׁשְּׁפַכְתָּ דָּמוֹ שֶׁל בִּנְךָ** הוא יתבע אותך על ששפכת דמים**, אָמַר לוֹ, עַל מְנָת כֵּן. וְכֵיוָן שֶׁלֹּא הוֹעִיל מִמֶּנּוּ כְּלוּם בָּא לוֹ אֵצֶל יִצְחָק, אָמַר לוֹ בְּרָא דְּעָלוּבְתָּא** הנה הבן של האישה המסכנה, שרה אמנו נשארה בבית לבד**, הוֹלֵךְ הוּא לְשָׁחְטָךְ** אתה יודע שהוא הולך לשחוט אותך ?!**, אָמַר לוֹ עַל מְנָת כֵּן** אני מוכן**. אָמַר לוֹ אִם כֵּן כָּל אוֹתָן הַפָּרְגָּזִיּוֹת שֶׁעָשָׂת אִמְּךָ לְיִשְׁמָעֵאל שְׁנָאֵיהּ דְּבֵיתָהּ יְרוּתָא** תדע לך, אתה לא סתם תמות... אלא כל הבגדים שאמא שלך עשתה לך... כל הצעצועים וכל הספרים שיש לך בבית, הכל יקבל ישמעאל ! **וְאַתָּה אֵינְךָ מַכְנִיס בְּלִבָּךְ. כַּד לָא תֵּיעוּל מִילָא תֵּיעוּל פַּלְגָא, הֲדָא הוּא דִכְתִיב: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו אָבִי, לָמָּה אָבִי אָבִי שְׁתֵּי פְעָמִים, כְּדֵי שֶׁיִּתְמַלֵּא עָלָיו רַחֲמִים.**

אני לא מבין, מה השטן ממשיך ומשכנע את יצחק, הרי הוא כבר הזכיר את אמא שלו ויצחק אמר 'על מנת כן' - שהוא מוכן למות ?!? מה יש לו לנסות עוד ?

כי השטן יודע, שאדם מוכן למות ! רק שאדם אחר לא יגע בחפצים שלו ! כך אומר המדרש.

<u>רבותי, לאחר שלמדנו את דברי חז"ל על יסוד הקנאה, נוכל להבין את המעשה של רחל אמנו, ומכאן בע"ה להתקדם:</u>

מהו היסוד של קנאה ?

קנאה מופיעה לראשונה בתורה **{ל, א}... וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ.**

<u>אומר הסבא מקלם יסוד נפלא</u> - ברגע שבן-אדם עושה מעשה אחד, הוא מקרין לגבי מעשה אחר. הוא אומר את זה אודות משה רבינו.

אם משה רבינו, נתן את עיניו וליבו מצר על ישראל. הוא לקח על עצמו עול, לוקח על עצמו משאות. בשעה שמשה רבינו מדבר דברים קשים כנגד הקב"ה - **לָמָּה הֲרֵעֹתָה לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי... וּמֵאָז בָּאתִי אֶל פַּרְעֹה לְדַבֵּר בִּשְׁמְךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה.**

ביקשה מידת הדין לפגוע במשה. מה אמר הקב"ה ??

הניחו לו !!! שבשביל כבוד ישראל דיבר !

<u>שואל הסבא מקלם</u> - מאיפה אתה יודע ?

אם אתה רואה שמשה רבינו מוכן לסחוב על עצמו את העול של ישראל, נושא בסבלם. זה מוכיח, שבגלל כבודם של ישראל הוא אומר את זה.

אותו דבר רחל אמנו. אם היא לקחה את הסימנים ומסרה אותם לאחותה, מתוך ידיעה שאחותה תהיה אשתו של יעקב, וע"י כך היא תהיה אשתו של עשו... היא עושה את זה ואין בה קנאה !

אם התורה אומרת **וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ**, זה סימן שהיא קנאה במעשיה הטובים.

אישה שעושה מעשה כזה, נטרלה את עצמה ממידת הקנאה שאדם מושרש בה. לכן אחרי שהיא נטרלה את עצמה והתורה מעידה **וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ**.. חייב להיות, שהיא קנאה במעשיה הטובים !

גם אצל הקב"ה מצאנו מידה שנקראת קנאה...

<u>הגמרא אומרת (מסכת עבודה זרה נה, א)</u> - **שאל אגריפס שר צבא את ר"ג, כתיב בתורתכם {דברים ד-כד} כי ה' אלקיך אש אכלה הוא א-ל קנא, כלום מתקנא אלא חכם בחכם וגבור בגבור ועשיר בעשיר אמר לו אמשול לך משל למה"ד לאדם שנשא אשה על אשתו חשובה ממנה אין מתקנאה בה פחותה ממנה מתקנאה בה.** הוא מצא אשה צדיקה, משהו מיוחד... הוא רוצה להתחתן עם אשה צדיקה. היא מוותרת...
אבל אם האשה פחותה ממנה, "מה, אני לא טובה לך"?! אם היא היתה צדיקה, אני מבינה, אבל אם היא לא צדיקה, למה אתה לוקח אותה ?!

אמר לו רבן גמליאל לאגריפס המלך - הקב"ה הוא הא-ל הגדול הגיבור והנורא... במה שייך אצלו קנאה ??

שהולכים ולוקחים עבודה זרה של עץ ואבן, ואומרים על העץ והאבן שהוא אלוהים ! כאן באה מידת הקנאה !!!

איך יכול להיות שאתה לוקח עץ ואבן ואומר "הנה, זה האלוהים" ! כאן באה מידת הקנאה של הקב"ה !

<u>אם ככה, עכשיו נוכל להבין את היסוד הנפלא:</u>

למה חרב בית ראשון ?

בגלל עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים...

בא מנשה ומכניס צלם להיכל. אמר הקב"ה "צריך להחריב את בית המקדש". למה ?

אני האלקים, אדוני האדונים, אתם מכניסים פסל לבית המקדש ?!?!? ועליו אתם מכריזים שהוא האלוהים ??

כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֵ-ל קַנָּא - כאן באה מידת הקנאה.

באה רחל לפני הקב"ה ואומרת - ריבונו של עולם, למה החרבת את בית המקדש ?! כי קינאת לעבודה זרה ?!

אני נתתי לאחותי את הסימנים ולא קנאתי לצרה שלי ! אז גם אתה, תבנה את בית המקדש...

בוודאי שמעשה העקידה הוא מעשה גדול ממסירת הסימנים. ודאי שהוא יותר גדול, כי אתה מזכיר אותו בראש השנה... אז למה כאן, בבניית בית המקדש, הזכות של רחל היא זאת שעומדת ?

התשובה לכך היא פשוטה - כי בית המקדש חרב בגלל עבודה זרה, ועבודה זרה הוא המקום שהקב"ה הוא **אֵ-ל קַנָּא** !

אומרת רחל - ריבונו של עולם, אני שהנני בשר ודם לא קנאתי לצרה שלי, למה אתה מקנא ??

אמר הקב"ה - בשבילך רחל, בטענה הזאת, אני מחזיר בנים למקומם ! זאת טענה !

אישה שקרוצה ממידת הקנאה, נטרלה עצמה ממידת הקנאה. זאת האישה שבזכותה יבנה בית המקדש !

לאחר היסוד הזה, נוכל עכשיו להבין דבר נפלא:

<u>אומר הספר מעדני שמואל</u> - בשעה שמגיע יעקב אבינו לארץ ישראל... בכניסתו לארץ ישראל, מתה רחל אמנו **וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל.** למה דוקא בכניסה לארץ ישראל היא מתה ? לא יכלה למות בחרן ? לא יכלה למות אחרי שכבר גרים כאן כמה חודשים?!

<u>אומר הרמב"ן את התשובה **(פרשת ויחי)**</u> - האבות הקדושים שמרו בא"י את כל התורה כולה, לכן יעקב לא יכל להיות נשוי לשתי אחיות. רחל אמנו מסרה את הסימנים לאחותה. אחותה היתה הראשונה שנשאה ליעקב. רחל אמנו היא האישה השניה שנשאת ליעקב.

אם נכנסים לא"י, מי האשה הראשונה שצריכה למות ?

האישה השניה. מי שנכנס שני הוא מת ראשון. לכן נפטרה רחל בכניסה לארץ ישראל.

יוצא, שכתוצאה ממסירת הסימנים, כי עשתה חסד עם אחותה, רחל אמנו מתה !

עשיתי טובה לאחותי, נתתי לה את הסימנים ואני משלמת בחיים שלי !?!?

אומר הקב"ה - תקבור אותה בדרך וזה יהיה הסמל שבזכות האישה הזאת תבוא הגאולה ! אישה שמסרה את עצמה, מתוך ידיעה, שיתכן שהיא תמות כשיכנסו לארץ ישראל, ואעפ"י כן היא מסרה לה את הסימנים !

היא מסרה לה את הסימנים מתוך ידיעה, שהכל שווה, בשביל שאחותה לא תצא לבושה ולחרפה. הכל שווה !

אישה שעד כדי כך נטולת קנאה, זאת האישה שבזכותה, אומר הקב"ה, אני מחזיר בנים למקומם.

מאז רחל אמנו, היה עוד אדם אחד שעשה את אותו מעשה, ולמד מרחל אמנו.

<u>נקרא את הדברים וננסה להבין, אבל רק עוד דבר אחד:</u>

בע"ה במוצ"ש הקרוב, יזכנו הקב"ה לעשות ברכת הלבנה...

מה אנחנו אומרים בברכת הלבנה ?

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקַי וֵאלֹקֵי אֲבוֹתַי לְמַלֹּאת פְּגִימַת הַלְּבָנָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט. וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וּכְאוֹר שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם מִעוּטָהּ. שֶׁנֶּאֱמַר אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים: וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וּבִקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיהֶם וְאֶת דָּוִיד מַלְכָּם. אָמֵן.

זה די דומה למה שאומרים בני עדות ספרד...

למה מזכירים את דוד המלך כאן ולא בקידוש שבת ?

כשרואים את הירח נזכרים בדוד המלך ? לא מגיע לו שיזכירו אותו בשבת בבוקר ?

איך הגיע דוד המלך לירח ?? ☺

<u>רבותי, בואו נראה איך הוא הגיע:</u>

היו שני חברים טובים, קראו להם דוד ויהונתן.

יהונתן היה בנו של שאול, שהיה המלך הראשון של ישראל.

שאול שייך לשבט בנימין. שאול שייך לרחל אמנו. שאול התמנה למלך על ישראל, אין גדול משאול !

אומר יהונתן לדוד - אחי, דע לך, אני לא הולך להיות מלך, למרות שאבא שלי מלך. אתה תהיה מלך ואני אהיה לך למשנה, וגם הודעתי לאבא שלי על זה !

בן-אדם יש לו מלוכה, זה מלך על ישראל, זה לא מלך של זמביה ! ☺

מלך ישראל, כל ההשפעה שיש לו זה מאת הבורא יתברך !

יהונתן, יש לו תכונות של מלוכה, מגיע לו להיות מלך, והוא אומר "אני לא יהיה מלך, אתה תהיה"

יהונתן נפטר ודוד מספיד אותו. מה הוא אומר ???

{שמואל ב' – א, כז} צַר לִי עָלֶיךָ אָחִי יְהוֹנָתָן נָעַמְתָּ לִי מְאֹד נִפְלְאַתְךָ אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים, מה הוא אומר לו ?

אומר דוד - אדוני יהונתן, אין דבר כזה שאדם שיש לו מלכות בידים, הוא נותן את זה לחברו, על מגש של כסף. אין דבר כזה ! אתה מלך... ונתת לי את המלוכה שלך על מגש של כסף... מאיפה יש לך את המידה הזאת ???

אני יגיד לך מאיפה יש לך את זה...

נִפְלְאַתְךָ אַהֲבָתְךָ לִי אם היה דבר כזה אצלך, זה **מֵאַהֲבַת נָשִׁים**...

<u>אומר הרמ"ע מפאנו</u> - זה בא מאהבה, שאהבה רחל אמנו את לאה ומסרה לה את הסימנים...

האמא שלך, רחל, מסרה את הסימנים לאמא שלי, לאה, ובכך אפשרה את החתונה !

אתה צאצא של רחל אמנו, אתה משבט בנימין, אתה הולך ומוסר לי את המלכות ! **נִפְלְאַתְךָ אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים...**

הראשון שקינא, היה הירח, ועשו אותו קטן יותר...

בזמן שיבוא משיח צדקנו, לא תהיה יותר קנאה בעולם... כל הקנאה תנותב רק לדבר אחד - ל'קנאת סופרים תרבה חכמה', כמו שכותב ישעיהו הנביא, שיהודה לא יקנא לישראל וישראל לא יקנא ליהודה, כולם יהיו לעץ אחד. לא תהיה יותר קנאה ! מתי ??

כשיבוא משיח !

כשיבוא משיח, אז תבוא השלמות !

אתה עומד ליד הירח, ואומר - **וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקַי וֵאלֹקֵי אֲבוֹתַי לְמַלֹּאת פְּגִימַת הַלְּבָנָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט. וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה** יחזור בחזרה לשני המאורות הגדולים... **כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם מִעוּטָהּ... וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב** תהיה רק קנאה מסוג אחד **וּבִקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיהֶם** קנאת סופרים **וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם** תגיע המלוכה של משיח צדקנו...

אתה עומד מול הירח ואומר "דוד מלך ישראל חי וקיים"... למה ???

כי היסוד שדוד קיבל את המלוכה מיהונתן, ינק מהשורש של השלמות, שנתבו את הקנאה לדבר אחד, ל'קנאת סופרים תרבה חכמה' !

זה היסוד הנפלא, של פרשת השבוע שלנו...

אם נדע את הזכות העצומה של רחל, שהגאולה השלמה תהיה בזכותה... "בשבילך רחל, אני משיב בנים לביתם"... למה ??
"כי לא קינאתי באחותי ומסרתי לה את הסימנים"...

ריבונו של עולם, תן בנו, שנראה כל אחד ואחד מעלת חברנו ולא חסרונם. לא נקנא אחד בשני.

נזכה כולנו לבנין בית הבחירה במהרה בימינו אמן ואמן !!!